

Naar een Europees leger?



- Blog - Moet er een Europees leger komen? Die vraag is zeker voor progressieve mensen een hersenkraker. In het verleden, maar ook nu nog, waren de meeste progressieve partijen tegen dat idee. Belangrijkste kwestie is wie de politieke controle over zo'n enorm machtsapparaat heeft. Daarbij speelt de angst mee dat Duitsland een flinke vinger in de pap zou krijgen in de Europese militaire macht, wat na de eerste en tweede wereldoorlog als niet wenselijk wordt gezien, hoewel Duitsland zich militair tamelijk koest houdt sinds 1945. Volgens sommigen te koest en zou dat rijkste land van Europa wel eens wat meer in defensie mogen investeren.

Maar ook de militaire invloed van Frankrijk wordt niet door iedereen op prijs gesteld. Dat land ziet zichzelf nogal eens als de politieagent van Afrika en heeft zeer bewust een nucleair wapenarsenaal.

Engeland is, zeker nu met de Brexit, een verhaal apart, maar wordt door velen gezien als een iets te trouwe bondgenoot van de Verenigde Staten door zich vrij kritiekloos te storten in militaire avonturen zoals in Afghanistan en Irak. Het is militair gezien wel het sterkste land van Europa.



Maar de vraag naar een gezamenlijk Europees defensie beleid staat wel op de agenda. Niet voor niets wijdde bijvoorbeeld het NRC de afgelopen weken er uitvoerig aandacht aan.

De actuele aanleiding is natuurlijk de uitlating van president Trump dat Europa niet gratis kan leunen op de militaire macht van de Verenigde Staten en zelf de portemonnee moet trekken om minimaal twee procent van het Bruto Binnenlands Product aan defensie te besteden. Verreweg de meeste Europese landen halen die Navo norm niet. Ook Nederland niet, dat zo'n tien miljard euro aan defensie spendeert, oftewel bijna 1,4 procent van het Bruto Binnenlands Product.

Op die twee procent norm valt natuurlijk wel wat af te dingen, maar helaas is de situatie in de wereld niet zodanig dat we het leger wel kunnen vergeten en bij iedere demonstratie roepen dat we wel wat minder straaljagers kunnen aanschaffen. 'Geen bommen maar beurzen' was jarenlang een geliefde leus bij studentendemonstraties.

Aan de oostkant heeft Rusland bewezen militaire macht niet te schuwen door de Krim in te lijven en stiekem oorlog te voeren in Oost-Oekraïne. Estland, Litouwen en Letland voelen zich daar echt niet lekker bij.

Het Midden Oosten is natuurlijk ook een kruitvat, met de oorlog in Syrië als dieptepunt en Afrika is potentieel een instabiel continent waar zomaar van alles mis kan gaan. Dan zullen we nog maar even zwijgen over Azië met Noord-Korea en Chinese ambities om wat eilanden in te pikken. Wanneer lijven ze nu Taiwan eens in?

Helaas is pacifisme een mooi ideaal maar mijns inziens momenteel niet zo realistisch. Westerse landen hebben een reële defensie nodig, ook om bij brandhaarden te kunnen ingrijpen. Hoe lang is de oorlog in Joegoslavië geleden? Natuurlijk valt op allerlei 'vredesmissies' van alles af te dingen omdat er vaak politieke bijbedoelingen in het spel zijn. Maar als het ergens echt uit de hand loopt mogen beschaafde landen toch niet lijdzaam blijven toe kijken?

Elk Europees land een eigen legertje is dan niet zo efficiënt. De Nederlandse luchtmacht heeft geloof ik één tankvliegtuig om wat F 16 's in de lucht vol te kunnen gooien.

Mijn tussenoplossing is dat Europese landen onderling afspraken maken in welke taken ze zich specialiseren. Daarmee ontstaat geen oncontroleerbare Europese militaire moloch, maar is wel een hoogwaardige defensie haalbaar. Hoewel waarschijnlijk ook progressief Nederland nog rijp gemaakt moet worden voor het idee dat er meer geld nodig is voor defensie. Met onvoldoende en slecht materiaal

kan je soldaten niet fatsoenlijk op een missie sturen.

Mijn idee is dat Nederland samen met bijvoorbeeld België en Denemarken, zich richt op de marine. Daar kan dan de luchtmobiele brigade en het commandocorps bij worden geïntegreerd om bij te kunnen dragen aan vredesmissies in kustgebieden. Dan maar niet meer naar de woestijn van Mali en geen bommenwerpers meer naar Syrië.

Misschien hebben we dan nog een stuk of tien straaljagers nodig om verdwaalde Russische bommenwerpers te 'begeleiden' of zoals laatst een KLM vliegtuig met een verwarde agressieve passagier aan boord. Wat doen die straaljagers dan eigenlijk vraag ik me wel af? Dat KLM vliegtuig neerschieten als het rare dingen dreigt te gaan doen? Maar die taak kunnen we eigenlijk ook wel aan de Duitsers overlaten. Zo ver vliegen is het niet vanuit Hamburg of zo. Wat zo'n defensie gaat kosten of juist besparen weet ik niet, maar er is vast wel een knappe kop in Den Haag die dat kan uitrekenen.

Dirk de Hoog